

การขยายพันธุ์ไม้โดยการตอนกิ่งแขนงของอำเภอเมืองปาน

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองปาน
Mueang Pan Agriculture Office

การขยายพันธุ์ไม้มีหลากหลายวิธีแล้วแต่ความเหมาะสม ของชนิดไม้ ซึ่งไม้บางชนิดก็มีข้อจำกัดแตกต่างกันออกไป ในการขยายพันธุ์ไม้ด้วยวิธี การตอนนั้น ก็ใช้ได้ไม้ที่มีกิ่งแขนงที่มีปุ่มเจริญของราก ติดกับลำต้นมีความสมบูรณ์ ส่วนไม้ที่ไม่มีกิ่งแขนงก็ใช้วิธีอื่นจะดีกว่า ไม้ที่นิยมขยายพันธุ์ด้วยการตอน ได้แก่ ไม้ตง, ไม้หม่าจู่, ไม้กิมซุง, ไม้ปักกิ่ง (เม่งซุ่น) เป็นต้น

วิธีการตอนกิ่งไม้นั้นก็ทำได้ง่ายๆ โดยคัดเลือกกิ่งแขนง ที่มีความสมบูรณ์ มีปุ่มรากที่ติดกับลำต้นไม้ขนาดใหญ่สมบูรณ์ ถ้าปุ่มรากมีรากเริ่มงอกออกมาโดยธรรมชาติอยู่แล้วยิ่งดีและจะใช้เวลาการตอนน้อยมากก็สามารถตัดกิ่งตอนลงปลูกได้ ไม่ควรเลือกกิ่งแขนงที่อ่อนเกินไป เพราะเมื่อเราตัดกิ่งตอนลงชำถุงหรือปลูกลงแปลง กิ่งตอนจะเฉาได้ง่าย พืชตัวได้ช้า ควรเลือกกิ่งแขนงที่มีอายุมากขึ้น โดยสังเกตจากกิ่งแขนงนั้นแตกไปจนหมดแล้วทุกข้อ จะดีที่สุด

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองปาน

๑๒๕ ต.เมืองปาน อ.เมืองปาน จ.ลำปาง ๕๒๒๔๐ โทร. /โทรสาร. ๐๕๕๒๗๖๐๘๖

การขยายพันธุ์ไม้โดยการตอนกิ่งแขนงของอำเภอเมืองปาน

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองปาน
Mueang Pan Agriculture Office

การตอนโดยใช้เส้อยิ่งแขนงด้านล่าง ติดกับลำต้นให้เลื่อยขึ้นด้านบน ประมาณครึ่งหนึ่งของกิ่ง หรือมากกว่าเล็กน้อย ทั้งนี้เพื่อให้ง่ายในการตัดกิ่งตอนลงชำ เพราะแค่หักลงด้านล่างกิ่งตอนก็จะหักติดมือเรามาแล้ว เมื่อเลื่อยกิ่งแล้วก็หุ้มด้วยถุงขุยมะพร้าวที่แช่น้ำมาแล้ว ผูกเชือกให้ถุงขุยมะพร้าวติดกับกิ่งตอนให้แน่นทั้งด้านบนและด้านล่างของถุงเป็นอันเสร็จสิ้นการตอนกิ่งไม้แล้ว กิ่งที่เราตอนควรตัดปลายกิ่งออก ทั้งนี้เพราะป้องกันกิ่งหักก่อนที่จะออกราก อาจเกิดจากลมแรงหรือเราอาจจะไปโดนกิ่งตอนเสียก่อน

ถ้าเราเลือกกิ่งที่พร้อมจะใช้เวลาประมาณ 10-15 วัน ก็สามารถตัดไปปลูกได้ แต่ถ้ากิ่งตอนที่ไม่สมบูรณ์ หรือไม่มีความพร้อม ควรจะใช้เวลามากกว่านี้ และจำนวนรากก็จะไม่งอกออกมามากเท่าที่ควรด้วย ถ้าหากเกิน 45 วันขึ้นไปแสดงว่ากิ่งตอนนั้นไม่ได้ผลแน่นอน เราสามารถนำถุงขุยมะพร้าวนั้นมาใช้ตอนกิ่งอื่นต่อไปได้

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองปาน

๑๒๕ ต.เมืองปาน อ.เมืองปาน จ.ลำปาง ๕๒๒๔๐ โทร. / โทรสาร. ๐๕๔๖๗๖๐๘๖

การขยายพันธุ์ไม้โดยการตอนกิ่งแขนงของอำเภอเมืองปาน

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองปาน
Muang Pan Agriculture Office

กิ่งที่เราตอนจะงอกรากอย่างรวดเร็ว ถ้าเราเลือกกิ่งที่พร้อม จะใช้เวลาประมาณ 10-15 วัน ก็สามารถตัดไปปลูกได้ แต่ถ้ากิ่งตอนที่ไม่สมบูรณ์ หรือไม่มีความพร้อม ควรจะใช้เวลามากกว่านี้ และจำนวนรากก็จะไม่งอกออกมาเท่าที่ควรด้วย ถ้าหากเกิน 45 วันขึ้นไปแสดงว่ากิ่งตอนนั้นไม่ได้ผลแน่นอน เราสามารถนำถุงขุยมะพร้าวที่ใช้นั้นมาใช้ตอนกิ่งอื่นต่อไปได้

เมื่อกิ่งตอนมีรากสมบูรณ์จะสังเกตเห็นรากขึ้นเต็มถุงขุยมะพร้าว และรากจากกิ่งตอนจะดูดน้ำจากขุยมะพร้าวจนแห้ง เราสามารถตัดไปปลูกได้เลย วิธีการเพียงแต่เราหักกิ่งตอนลงก็จะหักติดมือมาแล้ว แต่ถ้ายังไม่หัก อาจใช้มีดหรือเลื่อยช่วยก็สามารถตัดกิ่งตอนได้แล้ว

ในการตอนกิ่งไม้ระยะเวลาที่เหมาะสม ควรจะเป็นช่วงเดือน พฤษภาคม – กรกฎาคม เพราะเป็นช่วงที่กิ่งแขนงมีอายุพอสมควร และหลังจากตอนกิ่งก็สามารถนำไปปลูกลงแปลงได้ทันที ซึ่งจะทันกับฤดูฝนพอดี หรือนำกิ่งตอนลงถุงชำเพื่อจำหน่ายต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองปาน

๑๒๕ ต.เมืองปาน อ.เมืองปาน จ.ลำปาง ๕๒๒๕๐ โทร. /โทรสาร. ๐๕๕๒๗๖๐๘๖

